

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2008. január 16. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t :

A folytatólagosan elkövetett alárendeltek megsértésének büntette és más bűncselekmények miatt **a vádlott** ellen folyamatban lévő büntető ügyben a Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsa 2007. június 21. napján kihirdetett Kb.IV.40/2007/6. számú ítéletét **megváltoztatja**.

A vádlottat az ellene rágalmazás vétsége miatt emelt vád alól **felmenti**.

Egyebekben az első fokú ítéletet **helybenhagyja**.

I n d o k o l á s :

A Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsa a 2007. június 21. napján kihirdetett KB.IV.40/2007/6. számú ítéletével a vádlottat 2 rb. hamis tanúzásra felhívás büntette, folytatólagosan elkövetett alárendeltek megsértésének büntette és rágalmazás vétsége miatt halmazati büntetésül 7 hónapi fogházbüntetésre és 2 évre a soron következő rendfokozatba előlépésre előírt várakozási idő meghosszabbítására ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 2 évi próbaidőre felfüggesztette, a vádlottat előzetes mentesítette a büntetett előélethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól, valamint kötelezte az eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére. Ellenben az ellene szolgálati visszaélés vétsége miatt emelt vád alól felmentette.

A katonai ügyész 3 napi gondolkodási időt tartott fenn nyilatkozatának bejelentésére, majd a törvényes határidőn belül a felmentő rendelkezés miatt a szolgálati visszaélés vétségének megállapítása érdekében a vádlott terhére fellebbezést jelentett be.

A vádlott és védője elsősorban felmentésért, másodsorban enyhítés érdekében jelentett be fellebbezést. A védő becsatolta fellebbezésének írásbeli indokolását is, melyben mind a vádlott bűnösségét, mind pedig cselekményének jogi minősítését vitatta. A vádlott terhére rótt alárendelt megsértésének büntette tekintetében jogi álláspontja szerint nem bizonyított egyik esetben sem a más előtti elkövetés, továbbá véleménye szerint az elhangzott kijelentések sem alkalmasak arra, hogy tanú1, tanú2, valamint tanú3 emberi méltóságát sértse. A vádlott terhére megállapított rágalmazás vétsége vonatkozásában kifejtette, hogy a vádlott azt nem

valósította meg, mivel egy kockázati tényezőt tárgyalt meg helyettesével, amikor vélhetőleg tanú4 szülői információt közölt, így az, bűncselekmény megállapítására nem alkalmas. A hamis tanúzásra felhívás tekintetében pedig azt fejtette ki, hogy a vádlottnak nem volt tudomása arról, hogy milyen bűncselekmény miatt indult ellene büntetőeljárás, csak tanú4 kapcsolatos ügyről tudott, nem tudta, hogy ezen kívül más cselekmény miatt is nyomozás folyik ellene. Ezért tanú5, valamint tanú6 vonatkozásában nem valósította meg a hamis tanúzásra felhívás büntetettét. Kijelentésének megtételekor ugyanis nem volt tudatában annak, hogy azzal bűncselekményt valósítana meg.

A Katonai Fellebbviteli Ügyészség a Kf.IV.100/2007.számú átiratában a katonai ügyészi fellebbezést módosítással tartotta fenn. Nem tartotta fenn a szolgálati visszaélés megállapítása érdekében bejelentett fellebbezést, ugyanakkor a vádlott katonai mellékbüntetésének súlyosítására tett indítványt. Álláspontja szerint a rendfokozatban visszavetés szükséges a büntetési célok elérése érdekében. A vádlott és védője által bejelentett fellebbezést megalapozatlannak tartva egyebekben az első fokú ítélet helybenhagyására tett indítványt.

A Katonai Fellebbviteli Ügyészség nyilvános ülésen jelen lévő képviselője az írásban előterjesztett indítványát fenntartotta. Azt azzal egészítette ki, hogy részletesen megindokolta a rendfokozatban visszavetés katonai mellékbüntetés szükségességét, kiemelve, hogy jelenleg nincs törvényi akadálya az őrnagyi rendfokozatból századosi rendfokozatba történő visszavetésnek. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a tényállást, törvényesen minősítette a vádlott cselekményeit, a főbüntetés is megfelel a büntetési céloknak és egyetértett a vádlott előzetes bírósági mentesítésével is. Megismételte indítványát a súlyosabb katonai mellékbüntetés alkalmazására.

A vádlott védője az írásban előterjesztett fellebbezésének indokolását fenntartotta, elsősorban védence felmentését indítványozta. Megismételte azon jogi érveit, amely miatt indokoltnak tartja védence felmentését az alárendelt megsértésének büntette, a hamis tanúzásra felhívás büntette, valamint a rágalmozás vétsége miatt emelt vád alól. A rágalmozás vonatkozásában kiemelte, hogy védence nem állított tanú4 becsület csorbítására alkalmas tény, hanem helyettese felé kérdést intézett. Nem vitatta, hogy e bűncselekmény kérdéssel is elkövethető, azonban álláspontja szerint nem vezette védencét olyan cél, hogy tanú4 lejárassa. Amennyiben a másodfokú bíróság nem értene egyet a felmentésre vonatkozó indítványával, úgy nem tartotta indokoltnak a vádlottal szemben kiszabott büntetés súlyosítását, sem a fő- és mellékbüntetés tekintetében, hanem annak enyhítését indítványozta pénzfőbüntetés kiszabásával, a katonai mellékbüntetés változatlanul hagyása mellett.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az első fokú ítéletet, az azt megelőző bírósági eljárással együtt a Be. 348.§ (1) bekezdése alapján teljes terjedelemben felülbírált. Ennek során megállapította, hogy az első fokú ítélet felmentő rendelkezését a továbbiakban joghatályos fellebbezés nem támadja, mivel a Katonai Fellebbviteli Ügyészség az ügyészi fellebbezést e körben visszavonta.

Ezért a másodfokú bíróság felülbírálata a Be. 348.§ (2) bekezdésére figyelemmel az ítéletnek csak a marasztaló részére terjed ki.

A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú katonai tanács az eljárási szabályokat betartva folytatta le az elsőfokú tárgyalást. Az általa megállapított ítéleti tényállás 2/ pontja azonban a Be. 351.§ (2) bekezdés c/ pontja alapján megalapozatlan, mivel az ellentétes az iratok tartalmával. Az iratok alapján ugyanis megállapítható, hogy tanú5 és a vádlott között elhangzott beszélgetés nem a tényállásban rögzítettek szerint történt. Tanú5 a nyomozás során (12.nsz. 3. oldal 1. bekezdés) elmondta, hogy a vádlott egy beszélgetést mesélt el neki, amely szerint egy bíróságon dolgozó nő azt mesélte, hogy van egy kolleganője, akinek a férje rendőr és miután a lánya főiskolára jár, szemmel láthatóan másnaposan jár be dolgozni. Azt kérdezte ekkor tőle, hogy nem tanú3 feleségéről lehet-e szó. Lényegében a tárgyaláson e vallomásával egyezően azt adta elő (6.nsz. alatti tárgyalási jegyzőkönyv 9. oldal 7. bekezdése), hogy telefonbeszélgetés során a vádlott azt kérdezte tőle, hogy egy sörözőben hallott beszélgetés kapcsán egy bírósági dolgozóról hallott, akinek a férje rendőr és a hölgy mindig másnaposan jár be dolgozni.

Az előbbiekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az első fokú ítélet 3. oldal 2/ pontjában írt tényállását a következők szerint helyesbíti, pontosítja: "A vádlott a kérdéses napon az esti órákban egy sörözőben hallott beszélgetés kapcsán felhívta tanú5. Ekkor elmondta neki, hogy a sörözőben azt hallotta, hogy a bíróságon dolgozik egy nő, akinek a férje rendőr, és aki az utóbbi időben rendszeresen másnaposan jár be dolgozni, miután a lánya főiskolára jár. Megkérdezte tőle, hogy szerinte nem tanú3 feleségéről lehet-e szó."

A személyi körülményeket az iratok alapján a másodfokú bíróság azzal egészíti ki, hogy: "A vádlott jelenleg a Megyei Rendőr-főkapitányságon teljesít szolgálatot."

Az előző helyesbítéssel és kiegészítéssel az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás már mindenben mentes a Be. 351.§ (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa így fogadta el felülbírálata alapjául. Az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének megfelelően eleget tett, számot adott a bizonyítékok értékeléséről, logikus indokát adva annak, hogy a vádlott tagadásban megnyilvánuló vallomását miért nem fogadta el.

A vádlott felmentése érdekében előterjesztett fellebbezés azonban részben alapos.

A Btk. 179.§ (1) bekezdése szerint aki valakiről más előtt, a becsület csorbítására alkalmas tényt állít vagy híresztel, vagy ilyen tényre közvetlen utaló kifejezést használ, vétséget követ el és 1 évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a helyesen megállapított tényállás alapján nem állapítható meg a vádlott bűnössége rágalmazás vétségében. Ugyanis a vádlottnak még eshetőleges szándéka sem terjedt ki arra, hogy tanú4 becsület csorbítására alkalmas tényt

híreszteljen. A másodfokú bíróság elfogadta a vádlott azon védekezését, hogy lényegében egy lehetséges információ valóságtartalmáról akart meggyőződni akkor, amikor helyettesével megosztotta a sörözőben hallottakat. Erre megfelelő indoka volt, hiszen az általa vezetett rendőri egység jellege miatt minden lehetséges kockázati tényezőt figyelembe kellett venni és a másodfokú bíróság szerint is ilyen kockázati tényezőként jelentkezhethet, ha egy ott szolgálatot teljesítő rendőr vagy annak felesége italozó életmódot folytat. Ezért a rágalmazás törvényi tényállási elemei közül a tényállítás vagy annak híresztelése, egyáltalán a szándékosság nem állapítható meg, ezért a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a vádlottat a rágalmazás vétsége miatt emelt vád alól a Be. 6.§ (3) bekezdés a/ pontjára figyelemmel, a Be. 331.§ (1) bekezdése alapján - bűncselekmény hiányában - felmentette.

Az elsőfokú bíróság egyebekben helyesen következtetett a vádlott bűnösségére és helyesen minősítette a cselekményeit is. Nem értett egyet a továbbiakban a felmentés érdekében bejelentett fellebbezésekkel, mivel a vádlott a tényállásban írt magatartásával elkövette a Btk. 358.§ (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés c/ pontja szerint minősülő és büntetendő alárendelt megsértésének büntetettét. Az elsőfokú katonai tanács helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a vádlott cselekményei törvényi egységet alkotnak és nem az ügyési vádban írt 3 rb alárendelt megsértése vétségét valósítják meg. Törvényes a folytatólagosság megállapítása is. A védő az irányú indítványa sem foghatott helyt, amely a vétség megállapíthatóságára vonatkozott, mivel a vádlott cselekményei időben lényegesen nem különültek el és az több alárendelt sérelmére valósult meg. A fellebbviteli bíróság egyúttal rámutat arra, hogy a vádlott kijelentései nem csupán az egyes sértettek emberi méltóságát, hanem a rendőrség szolgálati rendjét és fegyelmét is sértette.

Az elsőfokú bíróság helyesen jutott arra a következtetésre is, hogy a vádlott cselekménye alkalmas 2 rb a Btk. 242.§ (1) bekezdésébe ütköző hamis tanúzásra felhívás büntetnének a megállapítására is. A vádlott tisztában volt azzal, hogy ellene büntetőeljárás indult. Tanú3 pedig nemcsak felesége sérelmére elkövetett becsületsértés, hanem alárendelt megsértése miatt is feljelentést tett a vádlottal szemben. Amikor a vádlott arra hívta fel a lehetséges tanúkat, hogy nem szükséges mindenre emlékezni kihallgatásuk során, megvalósította a terhére rótt 2 rb hamis tanúzásra felhívás büntetettét.

Az elsőfokú bíróság a tényeknek megfelelően vette számba a bűnösségi körülményeket. Mindezek alapján helyesen állapította meg az általa kiszabott büntetés nemét és mértékét. Törvényesen járt el az enyhébb végrehajtási fokozat megállapításakor, valamint akkor, amikor a törvénnyel először összeütközésbe kerülő és egyébként rendőri szolgálatát kiválóan teljesítő vádlottat előzetesen mentesítette a büntetett előélethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól. A vádlottnak és védőnek az enyhítés érdekében bejelentett fellebbezése tehát eredményre nem vezethetett.

A mellékbüntetés súlyosítására irányuló ügyészi indítványt a másodfokú bíróság ugyancsak nem tartotta alaposnak. A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának álláspontja szerint a 2 évre a soron következő rendfokozatba előlépésre előírt várakozási idő meghosszabbítása a főbüntetéssel együtt alkalmas a büntetési célok elérésére, annak súlyosítása nem indokolt, figyelemmel a vádlott korábbi előéletére és kifogástalan rendőri múltjára.

Az első fokú ítélet egyéb rendelkezései törvényesek, ezért azokat a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa - helyes indokainál fogva - helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be. 372.§ (1) és (2) bekezdésén alapszik.

A részbeni felmentő rendelkezés miatt a fellebbezési jog a Be. 386.§ (1) bekezdés b/ pontján alapszik.

Budapest, 2008. január 16.

Dr. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok sk. a tanács elnöke, Dr. Török Zsolt hb. ezredes sk. előadó bíró, Dr. Mészáros László hb. ezredes sk. bíró

A Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsának ítélete a rendelkező részben írt változtatással 2008. január 29. napján jogerős és a szabadságvesztés kivételével végrehajtható.

Budapest, 2008. január 29.

. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:
bírószági ügyintéző